

Ποιος ο λόγος πού η Εκκλησία μας καθιέρωσε τα Ψυχοσάββατα

/ Γνώμες



Κείμενο: Π. Ιωάννης Σουρλίγγας

Το Σάββατο πριν από την Κυριακή της Απόκριω αποκαλείται «Σάββατο των Ψυχών» ή Ψυχοσάββατο. Είναι το πρώτο από τα δυο Ψυχοσάββατα του έτους (το δεύτερο είναι το Σάββατο πριν από την Κυριακή της Πεντηκοστής).

Ο λόγος πού η Εκκλησία μας καθιέρωσε τα Ψυχοσάββατα, παρ' ότι κάθε Σάββατο είναι αφιερωμένο στους κεκοιμημένους, είναι ο εξής: Επειδή πολλοί κατά καιρούς πέθαναν άγνωστοι, σε ακαθόριστο χρόνο, σε τόπους άγνωστους, στη θάλασσα ή στα όρη και τούς κρημνούς, ή όπου αλλού, και μερικοί, λόγω πτώχειας ή διαφόρων άλλων λόγων, δεν αξιώθηκαν των διατεταγμένων Μνημοσύνων, «οι θείοι Πατέρες, φιλανθρώπως κινούμενοι, εθέσπισαν το Μνημόσυνο αυτό υπέρ πάντων των απ' αιώνος ευσεβώς τελευτησάντων Χριστιανών».

Ιδιαίτέρως δε, επειδή η Κυριακή της Απόκριω είναι αφιερωμένη στην ανάμνηση

της Δευτέρας Παρουσίας του Χριστού και οι κεκοιμημένοι μας ακόμη δέν εκρίθηκαν, τούς μνημονεύουμε σήμερα και, επικαλούμενοι το άπειρο έλεος του Θεού, Τον παρακαλούμε δια του Μνημοσύνου, το οποίο τελούμε, να τούς χαρίζει την αιώνιο ζωή. Συγχρόνως δε ενθυμούμεθα κι εμείς το βέβαιον του θανάτου και «διεγειρόμεθα πρός μετάνοιαν».

Η Εκκλησία μας διδάσκει ότι ο θάνατος είναι ένα καθολικό γεγονός και ίσταται με δέος στο άκουσμα αυτού. Στεκόμαστε πάντες με συγκίνηση εμπρός στους τάφους των νεκρών μας, των νεκρών, πού είναι θαμμένοι στα Κοιμητήρια των χωριών και των πόλεων μας. Ξέρουμε καλά ότι η Εκκλησία μας αποτελείται από δυό μέρη, πού συνιστούν ένα σώμα, την Στρατευομένη και την Θριαμβεύουσα.

Στρατευομένη Εκκλησία είμαστε όλοι εμείς οι ζώντες και Θριαμβεύουσα όλοι οι κεκοιμημένοι αδελφοί μας, από του Αδάμ μέχρι και της σήμερα.

Αυτούς, λοιπόν, τούς κεκοιμημένους, οι οποίοι με διαφόρους τρόπους απήλθαν από τον κόσμο τούτο, μνημονεύει σήμερα η Εκκλησία μας, την ημέρα του Ψυχосαββάτου, και γι' αυτούς εμείς προσευχόμεθα αναξίως αυτήν την ημέρα. Τον κάθε άνθρωπο ο Θεός τον κάλεσε κοντά Του με ξεχωριστό τρόπο, και μόνον Αυτός γνωρίζει τούς βαθύτερους λόγους προς σωτηρία εκάστου, νέο ή γέροντα, άντρα η γυναίκα, ασθενή ή υγιή, απρόοπτα και αναπάντεχα ή με φυσιολογικό θάνατο. Όλα αυτά μας κάνουν να αισθανόμαστε την ανάγκη για προσευχή υπέρ των κεκοιμημένων και ιδίως για εκείνους τούς οποίους ελησμόνησαν ακόμη και οι ίδιοι οι συγγενείς τους και δεν τελούν γι' αυτούς Μνημόσυνα.

Όμως κι εμείς οι ζώντες, με την προσευχή για τούς κεκοιμημένους, προετοιμαζόμαστε για την ημέρα εκείνη την φοβερά, την ημέρα του θανάτου μας. Αυτή ή ημέρα είναι μοναδική ευκαιρία να κατανοήσουμε το σύντομο τής επίγειας παρουσίας μας, δηλαδή ότι όσοι γεννήθηκαν πέθαναν, όσοι ζουν θα πεθάνουν και όσοι θα γεννηθούν και αυτοί θα πεθάνουν. Τη μνήμη, λοιπόν, του θανάτου υπενθυμίζει σήμερα η Εκκλησία μας σ' εκείνους πού παρευρίσκονται στην Ακολουθία του Ψυχосαββάτου.

Υποχρέωση κάθε Χριστιανού είναι η ετοιμασία για το επερχόμενο ταξίδι στην αιωνιότητα, η συγχώρεση, η εξομολόγηση και η μετοχή του Άχραντου Σώματος και του Τιμίου Αίματος του Χριστού, ώστε, σύμφωνα με την ευχή της Εκκλησίας μας, τα τέλη της ζωής μας να είναι «χριστιανά, ανώδυνα, ανεπαίσχυντα, ειρηνικά» και να έχουμε «καλήν απολογία την επί του φοβερού βήματος του Χριστού». Αμήν.